

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת מירב אליהו

תובעים
(המשיבים)

xxx.1
xxx.2
xxx.3

ע"י ב"כ עו"ד יגאל זנדר

נגד

נתבע
(המבקש)

Xx
ע"י ב"כ עו"ד בועז קראוס

פסק דין

- 1
- 2 1. בפניי תביעה לסעד הצהרתי שהוגשה על ידי חלק מיורשי המנוחה xxxxx ז"ל -
- 3 גב' xxxxxxxx, מר xxxxxxxx וגב' xxxxxxxx (להלן: "התובעים") כנגד בנו של המנוח xxxxxx
- 4 xxxxxx ז"ל, xx xxxxxx, יורשו החוקי (להלן: "הנתבע").
- 5
- 6 רקע
- 7 2. עניינה של תביעה זו היא אודות עיזבון המנוח xxxxxxxx ז"ל (להלן: "המנוח"). המנוח
- 8 היה נשוי בנישואין שניים, למנוחה xxxxxx ז"ל (להלן: "המנוחה").
- 9 המנוח נפטר ביום 31.08.09 והמנוחה נפטרה עשר שנים קודם לכן ביום 20.01.99.
- 10 3. תובעת 1, גב' xxx, היא אחותה של המנוחה והתובעים 2 ו-3, מר xxx וגב' xxx הם אחייני
- 11 המנוחה, ילדיה של אחותה xxxxxxxx ז"ל.
- 12 הנתבע הוא בן המנוח מנישואיו הראשונים ל xxxxxxxx ז"ל.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

4. מאחר שלמנוחים לא נולדו ילדים, לאחר פטירת המנוחה, הוצא צו ירושה לפיו יורשים את עיזבונה הם בעלה המנוח, התובעת 1 ואחותה הנוספת, אמם של התובעים 2-3. (ראה צו ירושה שצורף נספח 1 לכתב התביעה)
5. לטענת התובעים, בהסתמך על הלכת השיתוף בין בני זוג - שהרי עסקינן בבני זוג שנישאו בשנת 1968 וטרם חל עליהם חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973 - יש לקבוע כי המנוחה הייתה זכאית למחצית הזכויות בחברת "אאא" (להלן: "החברה"), למרות רישומה של מניה אחת בלבד על שמה.
6. לטענת הנתבע, יש לדחות את התביעה על הסף מחמת התיישנות, שכן התביעה הוגשה למעלה מ-18 שנים לאחר פטירת המנוחה (20.1.1999) כאשר מנגד, השיבו התובעים כי נודע להם באשר לקיומה של החברה רק בשנת 2016 ולא קודם לכן.
7. ביום 16.01.18, במסגרת דיון מקדמי שנערך בפניי, ניתנה החלטתי לפיה נוכח טענת ההתיישנות והשיהוי והיות ומדובר בחלוף שנים רבות ומהטעם שהתביעה הוגשה בנוגע לכלל נכסי המנוח לא רק בנוגע לחברה, הרי שיש לדון ראשית בסוגיית ההתיישנות.
8. ביום 05.02.18, במסגרת תגובתם לטענת ההתיישנות, סייגו התובעים את תביעתם לחברת "אאא" בלבד.

תמצית טענות הצדדים

תמצית טענות המבקש/נתבע

9. יש להורות על דחיית התביעה מחמת התיישנות.
- חוק ההתיישנות, תשי"ח-1958 (להלן: "חוק ההתיישנות") קובע כי תביעה לקיום זכות כל שהיא נתונה להתיישנות וסעיף 5 מוסיף וקובע כי התביעה שאינה במקרקעין, תקופת ההתיישנות היא שבע שנים.
10. בעניינינו, מרוץ ההתיישנות החל במועד פטירת המנוחה, ביום 20.01.99, לפני למעלה מ-18 שנים. גם ממועד פטירת המנוח בשנת 2009 חלפה כבר תקופת ההתיישנות. העובדה כי למעלה מ-18 שנים לא פעלו התובעים רובצת לפתחם בלבד ואין להם להלין אלא על עצמם שכן אין מחלוקת כי התובעים ידעו את העובדות הרלוונטיות לתביעה כבר במועד פטירת המנוחה והייתה להם האפשרות להתמודד בשאלת החזקה מול המנוח טרם פטירתו.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

11. אף אם לא תתקבל טענת ההתיישנות, הרי שיש לדחות את התביעה אף מחמת שיהוי ניכר
- והוסר תום לב שכן המנוח נפטר לפני 8 שנים והתובעים, שנים על גבי שנים, לא עשו דבר. רק
- כעת ולאחר שחולק כבר העיזבון במלואו, 'נזכרו' כי יש להם טענות ביחס לחלקם בעיזבון.
12. לא זו בלבד, יש לדחות התביעה אף מחמת ויתור של המנוחה בחייה לתבוע את זכויותיה
- בחברה. מאז נישאו המנוח והמנוחה בשנת 1968 ועד לפטירת המנוחה, לא הגישה האחרונה
- כל תביעה כנגד בעלה המנוח לקבלת זכויות בנכסים השונים, לרבות במניות החברה. המנוחה
- לא עשתה כן, מאחר שהיה ידוע לה כי אין לה כל זכות בנכסי המנוח שנרכשו טרם נישואיהם.
- משכך, ברור הוא שהמנוחה ויתרה על זכותה להגיש תביעה כנגד בעלה, עוד בחיי שניהם.
13. לפיכך, אין להתיר למשיבים להיכנס בנעליה של המנוחה ולתבוע בשמה זכויות כאשר ברור
- שהמנוחה בעצמה ויתרה על זכויות אלו. מאז שנת 1971, כאשר שונה שמו של העסק לשמו
- הנוכחי ועד לפטירתה, המנוחה יכלה הייתה לתבוע מבעלה מניות נוספות אולם לא עשתה כן
- ובחרה במודע לוותר. מחילה וויתור על זכויות לכאורה במניות נוספות במשך 28 שנים די בהם
- להורות על מחיקת התביעה מחמת התיישנות (ראה סעיף 15 לסיכומי הנתבע).
14. בניגוד לנטען על ידי התובעים, כל בני משפחתה של המנוחה ידעו במה היא עובדת ובכל מפגש
- משפחתי היו שואלים אודות החברה. קרי, טענתם כי לא ידעו אודות החברה וזכויות המנוחה
- בה דינה להידחות אף כן.
15. יתרה מזו, לפני מספר שנים פגשו הנתבע וזוגתו את התובעת 1 בתערוכת "xxx xxx"
- שהתקיימה בסמינר xxx. במפגש זה, שאלה התובעת 1 את הנתבע שאלות רבות אודות
- החברה וגילתה בקיאות בפעילויות החברה. היה ברור לחלוטין שהתובעים ובני משפחתם ידעו
- היטב על קיומה של החברה ואף ידעו על חלק המניה שהיה ברשותם.
16. לא זו בלבד אלא שלאחר פטירת המנוחה, פנה המנוח ליורשיה והציע להם לרכוש את חלקם
- במניה, אולם אלו סירבו פעם אחר פעם והעדיפו להיוותר עם המניה.
17. בסיכומיו מוסיף הנתבע כי גם יורשיה הראשונים של המנוחה, קרי, אחיותיה, בחרו שלא
- לתבוע ולא לדרוש דבר מהמנוח אשר נותר בחיים 10 שנים לאחר פטירתה. גם כיום, אין
- מחלוקת שיורשת המנוחה, גב' xxx ז"ל, לא הגישה תביעתה כנגד המנוח מאז פטירת המנוחה
- אלא כעת תובעים בשמה ילדיה, היורשים.
- כך גם אין מחלוקת כי התובעת 1 אינה תובעת בפועל, אלא מי שמנהל בשמה את התביעה
- אלו ילדיה, אאאא אאאאא ו- אאאאאאאא (ראה חקירת xxx מיום 20.03.18, עמוד 22 שורה 14-
- 16).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

18. אין ספק שהיורשות הישירות של המנוחה ידעו כי הן יורשות את אחותן ושכלל העיזבון ישנה מניה אחת בחברה, אולם בחרו שלא לתבוע גם לאחר פטירת המנוח במשך 8 שנים.
19. לאור האמור, הרי שלתובעים אין כל זכות עמידה להגיש תביעתם זו "בשם המנוחה" שעה שהוכח כי המנוחה לא רצתה להגיש תביעה כנגד בעלה וכך גם יורשי המנוחה. עוד הוכח כי התביעה הוגשה 46 שנים לאחר היווצרות העילה (המועד בו קיבלה המנוחה מניה אחת) ולמצער בחלוף 18 שנים מפטירת המנוחה.
20. בפרשת יהלום אשר נדונה בבית המשפט העליון במסגרת ע"א 5774/91 מרים יהלום נ' מנהל מס שבח מקרקעין בחיפה פד"י מח(3) נקבע כי אין לאפשר ליורשי יורשים לתבוע להלכת השיתוף בשם מנוחים שלא תבעו בחייהם ואף צאצאיהם לא תבעו.
21. הרעיון שבבסיס טענת ההתיישנות הוא שחלוף הזמן גורם לנזק ראייתי כפי שארע בענייננו. בעל הדין הנכון- המנוח, נפטר. תובעת 1 לא הובאה לעדות ואחותה השנייה של המנוחה נפטרה. חלוף הזמן משמש לרעת הנתבע ואף זהו טעם נוסף לדחיית התביעה.
22. לאור המפורט לעיל, מבוקש להורות על דחיית התביעה על הסף מחמת התיישנות ושיהוי ניכר.

תמצית טענות המשיבים/התובעים

23. מבחינה משפטית לא ניתן כלל לטעון כנגד התיישנות של זכות המנוחה לתבוע את זכויותיה על פי הלכת השיתוף (ראה ע"א 7613/98 בקר נ' אפרתי פ"ד נד(2) 90).
24. בניגוד לנטען על ידי הנתבע, הרי שזכות היורש לתבוע לזכויות על פי הלכת השיתוף של המוריש עוגנה היטב בפסיקה (ראה פרשת יהלום לעיל).
25. באשר לטענת הנתבע כי יש למנות את תקופת ההתיישנות החל מיום פטירת המנוחה הרי שיש לדחות טענה זו ולקבוע כי תקופת מניין ההתיישנות חלה ממועד הידיעה אודות הרכוש שהוחרג מעיזבון המנוחה. לתובעים אין כל טענה כלפי צו הירושה אלא רק לגבי הרכוש שהוחרג מהעיזבון שלא כדין.
26. לטענת התובעים, הדרישה מכל יורש לעשות חקר אודות הזכויות המגיעות לו מהעיזבון הינה דרישה מוגזמת ובלתי סבירה שאין הציבור יכול לעמוד בה ולא ניתן לצפות מיורש אשר זכויותיו נקבעו בצו הירושה להשקיע ממון וזמן על מנת לאתר כל רכוש.
27. העובדה שאחיות המנוחה היו מודעות לחלקיות זכיינתן בעיזבון המנוחה אינה מקימה עליהן את החובה לחקור מהו רכוש המנוחה והיקפו (ראה סעיף 13 לסיכומי התובעים). אילו אחיות

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

- 1 המנוחה או התובעים היו יודעים אודות קיומה של המניה בחברה על שם המנוחה, הרי שהיו
- 2 פועלים לרישום בעלותם במניה זו בכפוף לצו הירושה.
- 3 28. לאור האמור, הרי שתקופת ההתיישנות מתחילה מהמועד בו נודע לתובעים אודות עילת
- 4 התביעה, קרי, חודש מרץ 2016, המועד בו פנה הנתבע לתובעים והודיע להם כי לאור חלקה של
- 5 המנוחה בחברה, מגיעה לתובעים חלוקת דיבידנד בשיעור בעלותם. לפיכך, הרי שיש להחיל
- 6 את החריג לחוק ההתיישנות בסעיף 8 ולהורות שאין להחיל את ההתיישנות על מקרה זה.
- 7 29. יתרה מזו. שעה שהנתבע ואביו הפרו חובה חקוקה לדווח לבעלי מניות המיעוט אודות
- 8 זכויותיהם, הרי שהזמן שחלף ממועד פטירת המנוחה לא יכול להימנות במניין הימים. בנוסף,
- 9 בניגוד לסעיפים 154 ו-61 **לחוק החברות**, התשנ"ט-1999, לא נשלחו דו"חות שנתיים, לא
- 10 נתקיימה אסיפת בעלי מניות כנדרש והתובעים לא זומנו לאסיפה שכזו. לפיכך, הרי שמרוץ
- 11 תקופת ההתיישנות ייפסק עקב התנהגות פסולה של הנתבע ואביו וזאת לפי הוראות סעיף 7
- 12 לחוק ההתיישנות.
- 13 30. באי קיום הוראות החוק לעיל, מנע הנתבע מהתובעים ידיעה אודות קיומה של חברה כלשהי
- 14 שכן קרוב לוודאי שאילו היו מודעים לקיומה של החברה, הרי שהיו פועלים להסדרת רישום
- 15 זכויות המנוחה.
- 16 31. הנתבע לא פנה אל היורשים במשך 17 שנים מאז פטירת המנוחה על מנת להסדיר את רישום
- 17 המניה על שמם ולא התייחס אליהם כיורשים ובעלי מניה וזאת למרות שבכרטסת הנהלת
- 18 החשבונות משנת 2013 מופיעים התובעים כ"יורשי xxxxxx" (ראה נספח 1 לתגובת
- 19 התובעים). זאת ועוד, הנתבע לא סיפק הסבר מניח את הדעת מדוע הודיע לתובעים על
- 20 הדיבידנד משנת 2013 רק כעבור שלוש שנים בשנת 2016 (ראה סעיף 29-28 לסיכומי התובעים).
- 21 32. באשר להתיישנות חלקה של המנוחה xxxxxx ז"ל, אמם של התובעים 2-3 ובהסתמך על
- 22 סעיף 11 לחוק ההתיישנות ופס"ד חכם (ראה ע"א 3622/96 **חכם ואח' נ' קופת חולים מכבי**),
- 23 מצבה הבריאותי עצר את מניין תקופת ההתיישנות. בשנת 2002 xxxxxx ז"ל לא הייתה
- 24 כשירה ובשנת 2003 אף הוגשה בקשה לאפטרופסות עליה. לפיכך, תקופת ההתיישנות
- 25 מפסיקה בשנת 2002. לאחר פטירתה של xxxxxx ז"ל בשנת 2006, נכנס בעלה בנעליה עד
- 26 לפטירתו בשנת 2009. לאור האמור, הרי שתקופת ההתיישנות לא המשיכה להימנות לאחר
- 27 פטירתה של xxxxxx ז"ל, אלא לאחר פטירת בעלה בשנת 2009.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

33. לטענת התובעים בסיכומיהם, הרי שכלל לא ידעו אודות קיום החברה וכי גם הוריהם כלל לא ידעו על קיומה עד לשנת 2016 וכל אותן השנים סברו רק שמדובר בעסק לייבוא. לאור האמור, יש למנות את תקופת ההתיישנות רק החל משנת 2016.
34. לאור המפורט לעיל, הרי שמבוקש לדחות את טענת ההתיישנות תוך חיוב הנתבע בהוצאות.

דיון והכרעה

35. לאחר שנדרשתי לטענות הצדדים ולמכלול הראיות, כמו גם חקירות הצדדים בפניי, מצאתי כי דין התביעה להידחות על הסף מחמת ההתיישנות. להלן יובאו נימוקיי.

ההתיישנות

36. חוק ההתיישנות, תשי"ח-1958 (להלן: "חוק ההתיישנות") קובע בסעיף 5(1) כי תובענה בשאינו מקרקעין נתונה להתיישנות של שבע שנים. סעיף 6 לחוק ההתיישנות קובע כי תקופת ההתיישנות מתחילה ביום בו נולדה עילת התובענה.

השאלה המונחת בפניי, היא מהי עילת התובענה לענייננו, והאם התיישנה?

37. המבחן המקובל ל"עילת תובענה" לצורך התיישנות הוא קיומה של עילת תביעה קונקרטית בידי התובע באופן בו, שמתקיימות כל העובדות החיוניות הנדרשות לביסוס תביעה שניתן להצליח בה ולזכות בסעד המבוקש (ע"א 244/81 פתאל נ' קופת חולים של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל [3], בעמ' 684).

38. לעניין זה יפים דברי כב' השופט אור בע"א 331994 פפר נ' הוועדה המקומית לתכנון ובנייה רעננה (4):

"המבחן... הוא רחב. הוא כולל את התקיימותם של כל המרכיבים הנדרשים כדי לגבש את עילתו של התובע בדין המהותי. אך אלה אינם ממצים את מובנו של מונח זה. מונח זה עשוי לכלול גם נתונים עובדתיים נוספים, אשר מהווים תנאי מוקדם לעצם זכותו של התובע לפנות לערכאות. אכן, במוקד מבחן זה עומד קיומו של כוח התביעה בידי של התובע. משעה שכוח זה נמצא בידי של התובע, יכול מרוץ ההתיישנות להתחיל".

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

- 1 מכוח חזקת השיתוף. השתכנעתי, כי בנסיבות שנוצרו בפניי, יש לדחות טענות התובעים על
- 2 הסף.
- 3 46. מסקנתי זו מתבססת, בין היתר, על שיקולי מדיניות ראויה (ראה ע"א 5774/91 מרים יהלום
- 4 נ' מנהל מס שבח מקרקעין בחיפה פ"ד מח(3) 372), להלן: "פס"ד יהלום"
- 5 47. ככלל, בסיסה המשפטית של הלכת השיתוף אינו מונח דווקא בעצם פעולת הנישואין. ההיגיון
- 6 המונח ביסוד ההלכה הוא כוונתם של הצדדים לקיים ביניהם משטר של שיתוף בנכסים, בין
- 7 אם מכוח התנהגותם ובין אם מכוח הסכם מפורש שערכו ביניהם (ראה ע"א 300/64 לעיל).
- 8 קרי, אין די בהוכחת קיומו של קשר נישואין על מנת לייחס לצדדים כוונת שיתוף בנכסים.
- 9 48. שאלת הזכויות של בני הזוג על פי הלכת השיתוף מתעוררת בדרך כלל כאשר מרבית הנכסים
- 10 מוחזקים בידי אחד מבני הזוג. למרות גישת הפסיקה אשר נטתה להכיר בזכויות אלו כ"זכויות
- 11 שביושר" בעלות גוון קנייני (ראה ע"א 446/69 לוי, הנאמן על נכסי בצלאל גולדברג נ' ש
- 12 גולדברג), נמנעה הפסיקה לייחס לזכויות בן הזוג תוקף קנייני מלא.
- 13 49. הווה אומר, גם במקרים בהם נפסק כי יש להכיר בזכויותיו של בן הזוג מכוח חזקת השיתוף,
- 14 הרי שלזכויותיו אלו לא ניתן תוקף קנייני מלא. אולם לא כך בענייננו בנסיבות בהן התביעה
- 15 נדחתה.
- 16 50. כאמור, במקרה דנן, המנוחה כלל לא תבעה זכויותיה ואף לא הונחה בפניי כל אסמכתא ממנה
- 17 ניתן יהא ללמוד כי היה בדעתה לעשות כן. כפי שלמנוחה עמדה הזכות לתבוע זכויותיה, הרי
- 18 שעמדה לה הזכות לבחור שלא לממש זכותה זו.
- 19 51. בעניין זה יפים דברי כב' השופט לוי בפס"ד יהלום לעיל:
- 20 "הנה כי כן, בדברנו על "ויתור" אין כוונתנו אלא לויתור על ההזדמנות להוכיח
- 21 ולטעון כנגד הבעלות שבדין, היינו, כי על אף העובדה שזו מצויה, לכאורה, בידי בן
- 22 הזוג האחד, הרי שהלכה למעשה מדובר בבעלות משותפת.
- 23 מתי יש לייחס לו, לבן הזוג, ויתור כאמור? ביסודו של הויתור מונחת יכולת
- 24 הבחירה- הבחירה בין הפעלת הזכות ומימושה לבין ויתור עליה. אשר על כן,
- 25 לענייננו, נראה את בן הזוג כמוותר על זכותו רק כאשר הייתה לו הזדמנות סבירה
- 26 לטעון לקיומו של שיתוף בנכסים והוא נמנע מלעשות כן, היינו, מקום שעמדה לו
- 27 אפשרות הבחירה והוא בחר שלא לממש את זכותו. כפועל יוצא מכך מובן כי לא
- 28 יוכלו גם יורשיו לטעון לתחולתה של חזקת השיתוף, שהרי מכוח ויתורו מנועים הם
- 29 מלעשות כן"

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

52. כפי שצוין לעיל, המנוחה הייתה מודעת לזכויותיה בחברה ולמנחה היחידה שהוקצתה לה. אף על פי כן, בחרה להחריש ולא לתבוע זכויותיה, קרי-ויתרה. התובעים נמנעו אף מלהתייחס לסוגיה זו בכתבי טענותיהם ולא בכדי. אין ולא יכולה להיות מחלוקת כי המנוחה ידעה אודות החברה וזכויותיה בה (שכן עבדה בה) אולם בחרה למחול על זכותה לתבוע את מחצית הזכויות בה. ומשהיא לא עשתה כן, מה להם היורשים, בחלוף 18 שנים ממועד פטירתה, לתבוע זכויותיה של המנוחה?

53. אכן, ככלל, אין מניעה עקרונית שיש בה לשלול מיורשיו של בן זוג שנפטר, לבוא בנעליו של המנוח ולתבוע הכרה בזכויותיו מכוח הלכת השיתוף. ואולם, במקרה דנן, עולה ביתר שאת, כי יש להגביל זכות זו מטעמי מדיניות משפטית ראויה.

54. ראשית וכפי שהובהר לעיל, הזכות לטעון לשיתוף בנכס, במקרה דנן- בחברה, הייתה למנוחה. באופן זה, גם הזכות לוותר על הטענה לשיתוף הייתה נתונה למנוחה והיא בחרה לוותר על זכותה למימוש. אין מקום, שעה שהמנוחה בחרה שלא לנצל את ההזדמנות שעמדה בפניה ולא לטעון לשיתוף, לאפשר ליורשיה להעלות טענה זו בשמה, שהרי כך למעשה מעבירים את זכות הבחירה מידי המנוחה לידי היורשים.

55. שנית, אם נאפשר ליורשים להעלות טענות בדבר שיתוף בנכסים לאחר מותם של שני בני הזוג, יוצרו מצבים בלתי רצויים ובעייתיים, כפי שמפורט בפס"ד יהלום, שקביעותיו יפות ונכונות לנדון שבפניי:

"... וזה העיקר בעיניי, אם נאפשר ליורשים להעלות טענות בדבר השיתוף בנכסים לאחר מותם של שני בני הזוג, כי אז נביא להתעוררותן של סיטואציות בעייתיות ובלתי רצויות. כדי להקים את חזקת השיתוף נדרש, כפי שכבר הבהרתי, להוכיח מה היה אורח חייהם של בני הזוג. והנה, אותם שניים, אשר על טיבם ואופיים של היחסים שביניהם מושתתת ונסמכת החזקה, אינם עוד בין החיים. אחרים (אפילו הם קרובי משפחה) הם אשר טוענים בשמם כיצד הסדירו את חייהם המשותפים, מה היה טיב יחסיהם ומהו משטר השיתוף שהנהיגו ביניהם, עניינים אשר מעצם טיבם מצויים, בראש ובראשונה, בידיעתם של בני הזוג עצמם. אפשר שהמצב אינו כה חמור שעה שמדובר בילדיהם של בני הזוג, שהיו קרובים להוריהם ויכלו לעמוד, עד כמה שהדבר אפשרי, על מצב היחסים שררו ביניהם בעודם בחיים. אלא שאם לא נראה את בן הזוג כמוותר על זכותו לטעון לשיתוף בנכסים, מקום שלא עורר אותה עד ליום מותו, הרי שלא נוכל לעצור את מעבר הזכות גם הלאה, והיא תהא שמורה לא רק לילדיו אלא גם לנכדיו, לניניו ואין לדבר סוף. בית המשפט ימצא

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

עצמו במצב אבסורדי ובלתי אפשרי, שבו יידרש להכריע מה היו טיבן ואופיין של

מערכות יחסים שהתקיימו, חמישים, שמונים ואף מאה שנים קודם לכן...."

25. מקרה ממין זה, שבו לראשונה זה זמן רב וממושך נטען לקיומן של זכויות

הסותרות את חלוקת הזכויות הפורמאלית (הזכויות שבדין), כפי שהוכרה וחייבה

במשך שנים, הינו מצב בלתי תקין ובלתי רצוי, והוא עלול לגרום לבעיות ולתקלות

שרק ימים יגידו טיבן והיקפן במלואם.

אין כל טעם להרחיב תחולתה של הלכת השיתוף, ובכך לסטות מן העקרונות

הכלליים, שעל פיהם זכותו של אדם לעמוד על זכויותיו הינה מוגבלת בזמן (ראה,

למשל, חוק ההתיישנות, תשי"ח-1958). בעניין זה לא למותר הוא להזכיר כי אחד

מן הטעמים המונחים ביסוד רעיון ההתיישנות נעוץ בכך ש-

"כל השהיה, ארוכה מדי, בהגשת התביעה, יש בה ריח של מחילה וויתור (ההדגשה

שלי – ד' ל'). בזה, למשל, מנמק המשפט העברי את 'ההתיישנות' של תביעת

הכתובה על-ידי האלמנה 'כל זמן שהיא בבית אביה', ובשל מחילה משוערת זו, היא

אינה יכולה לגבות כתובתה מן היורשים אחרי עבור עשרים וחמש שנים..." (דברי

כבוד השופט זילברג (כתוארו אז) בע"א 158/54 דה בוטון ואח' נ' בנק המזרחי

המאוחד בע"מ, ת"א ואח' [13], בעמ' 695).

(ההדגשות שלי-מ.א.)

56. כאמור וכמפורט, לא בכדי תחם החוק וקבע כי זכותו של אדם לעמוד על זכויותיו - מוגבלת

בזמן (התיישנות). על אחת וכמה, מקום בו המנוחה, בחייה ובחיי בעלה, לא עמדה ולא דרשה

זכויותיה. דהיינו ויתרה ומחלה עליהן. לא זו אף זו. משחלפו כ 18 שנים מיום מותה, וכידוע-

מותה לא היה נסיבה לא ידועה וצו ירושה כאמור אף ניתן בעניינה. מצופה היה מיורשיה

(ובעיקר שתי אחיות, שכל אחת קיבלה 1/6 בעיזבונה) יפעלו לצורך איתור נכסי המנוחה עוד

בחייהן, שכן כמפורט לעיל, האחות xxxxxx הלכה לבית עולמה והאחות השניה, הגב' xxxxxx,

אינה יכולה להגיש תצהירה מפאת גילה ומפאת מצבה הבריאותי וילדיה הגישו תביעה זו (ראה

החלטה מיום 16.1.2018, לפיה הבהירו ילדיה כי היא לא תוכל ליתן תצהיר, ומן הסתם,

להיחקר על טענותיה, נוכח מצבה הבריאותי).

57. אם כך- לא תבעה המנוחה זכויותיה בחייה, באים אחייניה במקומה ועותרים לזכויותיהם

בעיזבון/החברה מכוח חזקת השיתוף בחלופ 18 שנים ממותה, ובחלופ 8 שנים ממותו של בן

זוגה..... צא ולמד- כי 7 השנים חלפו עברו להן, הן ממועד פטירתה ביום 20.1.1999, הן ממועד

הוצאת צו ירושה אחר המנוחה והן ממועד מותו של בן זוגה המנוח ביום 31.8.2009.... ואם זו

אינה התיישנות, תמהני התיישנות מהי!

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

58. לא זו אף זו. התובעים לא הוכיחו כוונת שיתוף, לא עמדו על היחסים הממוניים בין בני הזוג
ואף לא עמדו על טיב היחסים בין בני הזוג. זאת מסיבה אחת פשוטה וברורה- עניינים אלו
מצויים מטבעם בידיעת בני הזוג בלבד ואין מי שיעיד טוב יותר מאשר שניהם או מי מהם,
כאשר אף לא אחד מהם עוד בחיים....
59. לא זו בלבד, הרי שאם טענה זו באשר לשיתוף בנכסים הייתה נטענת על ידי בנם של מי מבני
הזוג, הרי שישנו סיכוי קלוש שטענתו תמצא הד בלבו של השומע שהרי היה סמוך על שולחנם
וקרוב אצלם. אלא שטענה זו לא רק שלא נטענת על ידי בנו של המנוח, היא אינה נטענת ולא
נטענה בעבר על ידי יורשות המנוחה, אלא נטענת כעבור 18 שנה מפטירת המנוחה ו-9 שנים
לאחר פטירת המנוח על ידי יורשי יורשיה של המנוחה (!)
60. המועד להגשת תביעה כגון דא היה כבר בסמוך למועד פטירתה של המנוחה, כבר בשנת 1999,
במועד חייו של בעלה. ולצורך כך אפנה לפס"ד בעניין יהלום בו נקבע על ידי כב' השופט ד'
לוי, כדלקמן:
- "26. דומה כי תחימת גבולות ההלכה לשעת מותו של בן הזוג, מקום שהייתה לו
קודם לכן הזדמנות סבירה להעלות את הטענה והוא לא עשה כן, היא "הנקודה
הגיאומטרית", כלשונו של השופט ברק, הראויה והצודקת בעניין זה."**
- בענייננו המועד לכך חלף עבר לו והתיישן שכן מדובר ב 18 שנים (ממועד פטירת המנוחה) או
8 שנים (ממועד פטירת המנוח).
61. אם תתקבל תביעתם וטענתם של התובעים באשר להחלת הלכת השיתוף בחברה, הרי שנגיע
לידי סיטואציה אבסורדית בה נתעלם לחלוטין מזכותה של המנוחה לוותר על זכותה לתבוע
הכרה בזכויותיה בחברה מכוח הלכת השיתוף ולא נוכל לעצור את מעבר הזכות לטעון לשיתוף
בנכסים הלאה מהילדים, לנכסים, לנינים, לאחים וכן הלאה...**ואת הסוף מי ישורנו.**
62. בית המשפט עשוי למצוא עצמו בסיטואציה בלתי אפשרית שבה יידרש להכריע ולעמוד על
טיבן של מערכות יחסים מלפני עשרות שנים, כאשר הצדדים למערכת היחסים הלכו לבית
עולמם זה מכבר וטענות באשר לטיב יחסיהם ייבחנו דרך צדדי ג', אשר לא היו חלק מחייהם
ואינם בעלי זכות לטעון בנדון. בשולי הדברים יצוין, כי מתוך אשר הוכח ניתן היה ללמוד כי
לא היתה אף קירבה גדולה ועמוקה בין 2 האחיות לבין המנוחה.
63. למעלה מכך. למנוחה עמדה הזכות לתבוע הכרה בזכויותיה מכוח הלכת השיתוף למעלה מ-28
שנים, **החל מיום רישום המניה על שמה (שנת 1971) ועד לפטירתה בשנת 1999**, דהיינו
ההתיישנות חלה ביתר שאת ובאופן ברור המלמד כי דין תביעת התובעים להידחות. הוכח
בפניי, מעל לכל צל של ספק, **כי המנוחה הייתה מודעת לזכויותיה ולאחוז בעלותה בחברה.**

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

התובעת הוכרה כמנהלת בחברה (ראה מוצג ת/7 מיום 15.01.84) ואף לשיטת התובעים, הייתה המנוחה 'דירקטורית מנהלת מורשית חתימה' כפי שניתן לראות במסמך שנחתם על ידה עבור רשם החברות (ראה מוצג ת/8).

64. מן האמור עולה, כי המנוחה ידעה על קיומה של החברה ואודות המניה הבודדת שהוקצתה לה ולמרות האמור, מחלה וויתרה על זכותה לתבוע מחצית מהחברה. די בפרק הזמן שחלף ממועד רישום המניה ועד למועד פטירתה, כ- 28 שנים, כדי להורות על דחיית התובענה מחמת התיישנות ושיהוי (ראה פס"ד יהלום לעיל). כמו כן – יש להידרש לכך כי המנוחה אף עבדה בחברה.

65. מכל האמור לעיל והמפורט – ניתן ללמוד באופן ודאי ומובהק כי המנוחה כבר בחייה מחלה על זכותה לבעלות מחצית בחברה, ואם כך- מה להם ליורשים כי יתבעו זכויות שהמנוחה ויתרה עליהן? אף מטעם זה- דין התביעה להידחות.

66. באשר לזכות תביעתן של יורשות המנוחה, הרי שירשותיה של המנוחה, אחיותיה, לא תבעו מכוח חזקת השיתוף (ככל שהיתה תובעת המנוחה- הרי שזו דרגה ראשונה, ואחיותיה- דרגה שניה). אכן, אחות המנוחה, תובעת 1- גב' xxxxxx xxx מופיעה בכותרת כתב התביעה, אולם לא היא-היא תובעת זכויות בחברה אלא ילדיה בחייה. ואבאר להלן.

67. שתי האחיות, המנוחה xxxxxx xxx ו xxxxxx xxx, לא הגישו תביעתן להכרה בזכויות הירושה שלהן, בתקופת חייו של המנוח, בעלה של אחותן המנוחה, אלא החרישו ולא תבעו דבר.

68. באשר לתובעת 1, הרי שלמעשה, מוגדרת היא כ"תובעת" על הנייר ותו לא. התובעת 1 מצויה בהליך דמנציה כפי הנראה, וכפי שניתן ללמוד מצויה בהליך כ"תובעת" שלא בטובתה וככל הנראה- שלא מרצונה. בחקירתה של בתה של תובעת 1, הגב' xxxxxx xxxxxx, נתגלה לראשונה כי אמה, התובעת 1, כלל אינה כשירה ולדברי עדה " היא זכתה לזקנה, היא בת 95, היא כבר לא ממש איתנו" (ראה פרוטוקול מיום 20.03.18, עמוד 22 שורה 12). לא זו בלבד, לשאלת ב"כ הנתבע, האם במועד כתיבת כתב התביעה בחודש מרץ 2017 הייתה התובעת 1 כשירה השיבה כדלקמן:

ת- " זה אנחנו כתבנו מה שאנחנו זוכרים כמינופה כח שלה

ש- כל תוכן כתב התביעה לא בא מפי אמך חנה אלא מפיך ומפי אחיך

ת- כן"

69. גב' xxxxxx xxx ואחיה, מר xxxxxx xxx, לא סברו כי יש מקום לאזכר עובדה מהותית זו בכתב התביעה ולמעשה טענו טענות בשם אמם בכתב התביעה, מבלי לציין את העובדה החשובה

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

- 1 והקריטית והיא שהתובעת 1 כלל אינה כשירה לתבוע והטענות שהועלו נטענות למעשה מפי
2 צד שלישי, ילדיה, שבחיי אמם בחורים לתבוע את העיזבון בשמה, כאשר אינה מודעת לדבר.
3 קרי – מן הדין היה למחוק את התובעת מס' 1 שכן אינה מודעת כלל להליכים ולתביעה אשר
4 הוגשה בשמה וללא ידיעתה.
- 5 70. מר xx axxxx, בנה, השיב בחקירתו מיום 20.03.18 כי ידע שהמנוחה עבדה עם בעלה בעסק
6 (ראה עמוד 24 שורה 20-21). זאת ועוד, השיב, בדומה לאחותו (ראה חקירת axxxx axxxx עמוד
7 23 שורה 25-31), כי למרות שידעו אודות צו הירושה, שניתן אחר המנוחה בשנת 1999, מאחר
8 והמדובר במשפחה "axxxx", לא מצא לנכון לשוחח אודות הנושא עם הוריו (ראה עמוד 24
9 לפרוטוקול, שורה 9-13).
- 10 71. כך גם באשר ליורשת המנוחה axxxx axxxx ז"ל, אין מחלוקת שהמנוחה axxxx לא תבעה
11 את המנוח מאז פטירת אחותה. לא הונח בפניי כל מסמך או אסמכתא מהם ניתן יהא ללמוד
12 כי היה בדעתה לתבוע את הזכויות על פי הלכת השיתוף בחברה.
- 13 72. בעניין זה, לא מצאתי כי עלה בידי התובעים להוכיח כי האחיות כלל לא היו מודעות לקיומה
14 של החברה ולאפשרות לתבוע את הזכויות מכוח הלכת השיתוף. בכל הכבוד הראוי, טענה זו
15 מקוממת, מיתממת וחסרת שחר. כך גם טענתם כי סברו כי המדובר בעסק לייבוא בלבד דינה
16 להידחות ואבאר.
- 17 73. ביום 20.03.18 נחקר הנתבע אודות תצהירו ואישר כי בשנת 2012 פגש את תובעת 1 בתערוכה
18 בסמינר axxxx אשר במפגשם זה שאלה אותו התובעת 1 רבות אודות החברה והביעה עניין
19 רב בנעשה בה (ראה עמוד 5 שורה 20, סעיף 10 לתצהיר הנתבע).
- 20 74. תימוכין לעדותו זו ניתן למצוא בעדותה של גב' axx axx, בת זוגו של הנתבע, אשר נכחה עמו
21 בתערוכה האמורה לעיל והעידה כי התובעת 1 שאלה את הנתבע רבות אודות החברה, גם אם
22 לא השתמשה במונח "חברה בע"מ" (ראה פרוטוקול מיום 20.03.18 עמוד 11 שורה 16-19).
- 23 75. כך גם בתצהירה ניתן ללמוד אודות מפגשים נוספים שנערכו עם התובעת 1, כדוגמת מפגש
24 שנערך בשנת 2016 בביתה של תובעת 1 לצורך חלוקת דיבידנד (סעיף 3 לתצהיר גב' axx, עמוד
25 14 לפרוטוקול הדיון, שורה 32-35 לפרוטוקול) כאשר בתצהירה מחדדת כי לא היה כל ספק
26 שהתובעת 1 ידעה על קיומה של החברה ואף ידעה לציין שמות של מוצרים שהחברה מספקת
27 (עמוד 14 לפרוטוקול, שורה 20-31).
- 28 76. מן האמור עולה תמונה ברורה וחד משמעית כי התובעת 1 הייתה מודעת לקיומה של החברה
29 ולזכויותיה הקנייניות בה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

77. יתרה מזו. במעמד הדיון מיום 20.03.18 נחקרה אף רעייתו השלישית של המנוח, גב' axxx

axxxxx, אשר העידה באופן ברור וחד משמעי כי המנוח בעצמו פנה לתובעת 1 בהצעה לרכוש

את המניה הבודדת ממנה, אולם זו סירבה פעם אחר פעם (ראה עמוד 13 לפרוטוקול, שורה

: (18-20)

"מה שאני שמעתי שהוא דיבר עם axa בטלפון על העניין הזה על החלק הזה, וכל

פעם שהייתה אזכרה של axaxx ז"ל כל פעם שיצאנו מבית הקברות הוא דיבר איתה

בקשר לזה. ואחר כך הוא סיפר לי שהיא לא מוכנה והתחילה לדבר עם הילדים".

ראה גם עמוד 13 שורה 26-27 :

"ש- את שיחות הטלפון שמעת רק את axaxx, לא את הצד השני

ת- נכון. אבל לפי הסיפור הבנתי שהיא לא מוכנה"

לא זו בלבד, גם כאשר ניסה ב"כ התובעים לערער את זיכרונה של העדה, זו השיבה באופן חד

וברור כי בשיחות הובהר כי המדובר בחברה בע"מ ולא בעסק לייבוא כפי שניסו התובעים

לטעון.

"ש- אזי יכול להיות שהוא לא דיבר על חברה בע"מ

ת- הוא דיבר על החברה 100%, דיבר על החלק הזה, אני אומרת מה שהוא אמר

ש- הוא אמר החברה בע"מ

ת- הוא אמר החברה בע"מ"

(ראה עמוד 13 שורה 32-35)

78. עדותה של גב' axxxxx axxxxx הייתה סדורה, מהימנה ומצאתיה אמינה בעיני. יתרה מזו, עדותה

תאמה את גרסת הנתבע, באשר לפניו רבות מצד אביו המנוח לתובעת 1 לרכוש את המניה

אולם בקשתו זו סורבה נוכח התנגדותם של ילדיה (ראה פרוטוקול הדיון, עמוד 13 שורה 23,

סעיף 36 ג' לסיכומי הנתבע).

79. חיזוק נוסף לעמדת הנתבע ניתן למצוא בסעיף 5 לתצהירו של ר"ח axxxxx axxxxx (להלן :

"הרו"ח") ובעדותו, כאשר אין חולק שהינו עד נטול כל אינטרס ועניין, במחלוקת בין הצדדים.

רו"ח השיב כי נפגש עם בעלה של התובעת 1 ועם אביהם של תובעים 2-3 לשוחח אודות המניה

ודו"חות החברה, אולם לא יכול היה למסור לידם את הדו"חות מאחר שלא היו בעלים במניה

(ראה עמוד 11, שורה 23-36).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

80. בעניין זה סבורני כי אין נפקות האם הפגישה התקיימה בשנת 2003 או בשנת 2013 שהרי אף אם תאמר כי לא חלה התיישנות, הרי שחל שינוי ניכר שכן כך או אחרת, התביעה לא הוגשה בסמוך. יתרה מזו, טענתם של התובעים לעניין "חוסר הידיעה" אודות החברה קורסת באחת מול ההודאה אודות קיומה של פגישה זו עוד טרם שנת 2016, השנה בה נודע להם אודות החברה, לדידם.
81. כך גם נדחת טענת התובעים 2-3 לפיה אמם המנוחה לא ידעה אודות החברה וזכויותיה בה וכי עד לשנת 2016 גם הם לא ידעו אודותיה.
82. כמו כן, בחקירתם של התובעים 2-3 נתגלו סתירות רבות, אי דיוקים וניסיון ניכר לעין להסתיר את האמת כפי שהוכחה בפניי. כך השיבה התובעת 3 בחקירתה כי למעשה, ידעה שהעסק ו/או החברה עסקו בייבוא (חקירת תובעת 3 מיום 20.03.18, עמוד 16 שורה 27-29). תובעת 3 נשאלה פעם אחר פעם מדוע לא פנתה משך כל אותן השנים לברר אודות החברה למרות שידעה על קיומה ולמרות שידעה שדודתה המנוחה עובדת בעסק ובעלת חלק בו. תשובתה הייתה לקונית ובלתי מספקת בלשון המעטה - **"כפי שצינתי אני הייתה עסוקה במחלות של הוריי"** (עמוד 17 שורה 4-1). ואולם - כאשר הבינה התובעת 3 כי למעשה בתשובתה זו מודה שידעה על קיומה של החברה וחלקה של המנוחה בה, חזרה בה וטענה כי **"אין לי מושג שיש לה ירושה, אין לי מושג שיש לה בכלל חלק בתוך החברה..."** (עמוד 17 לפרוטוקול שורה 7-8).
- וראה גם תשובתה לפיה **"אני לא ידעתי שזו חברה, היא עבדה ועזרה לבעלה. אני ידעתי שהם עוסקים בייבוא, אני ידעתי שהיא עוזרת לבעלה"** (עמוד 17 שורה 26-27).
- תשובתה זו של התובעת 3 לא רק שאינה מניחה את הדעת ומעלה ספקות רבים במהימנותה, אלא שזו אינה מתיישבת אף עם עילת תביעתה, שהרי ככל שאכן סבורים התובעים שלדודתם המנוחה הגיעו מחצית הזכויות בחברה או בעסק מכות חזקת השיתוף, הרי שאין נפקות לשאלה האם בידי המנוחה הייתה מניה אחת או שכלל לא היו בידה מניות או האם המדובר ב"עסק" או ב"חברה", שהרי תכליתה של חזקת השיתוף היא שניתן באמצעותה להורות על חלוקת נכס לבן הזוג, למרות שמבחינה רישומית היה בבעלותו הקניינית של צד אחד בלבד. לפיכך, עדותה של תובעת 3 לא רק שלא חזקה עמדת התובעים, אלא שמאששת ותומכת בטענות הנתבע כולן.
83. בכל הכבוד הראוי, כך גם תשובתה **"ראשית לא ידעתי שזה עסק ששווה כספית, ייבוא, בעלה, אין לי מושג, גם ידעתי שהיא עושה דברים שהם עזרה לבעלה, לא ידעתי מה היא עושה שם"** (עמוד 18 שורה 3-4) אינה מניחה את הדעת כלל ופוגמת במהימנות עדותה של התובעת 3 ומעלה ספקות במניעה, בלשון המעטה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

84. לא מפתיע, אם כן, שגם תובע 2 סתר עצמו על דוכן העדים כאשר למרות טענות באשר לחוסר ידיעה, הצהיר כי אכן ידע שהמנוחה ובעלה עובדים בעסק של ייבוא הנמצא בבעלות המנוח ואף ידע למנות שמות של מוצרים המסופקים במסגרת העסק (עמוד 19 לפרוטוקול שורה 6-13). לאורך עדותו נמנע תובע 2 מלהשיב באופן ברור לשאלה מתי נודע לו על זכות הירושה של אמו. לבסוף נאלץ להשיב לשאלת בית המשפט כי ידע שאמו זכאית לרשת כבר בשנת 2006 (עמוד 20 לפרוטוקול, שורה 36).
85. הנה כי כן, לאחר חקירות הצדדים בפניי והראיות שהונחו, הרי שניתן ללמוד באופן ברור כי התובעים ידעו אודות החברה וידעו שלדודתם חלק בה ואין כל משמעות לצורך הידרשות בשל ההתיישנות, האם מוגדרת החברה כ"עסק לייבוא" או "חברה", שהרי גם עסק ניתן לאמוד ולהעריך את שווי ואף הוא ניתן לחלוקה במסגרת הלכת השיתוף.
86. יתרה מזו. הודאת התובעים בסעיף 13 לסיכומיהם כי האחיות (התובעת 1 ואמם של התובעים 2-3) היו מודעות לחלקיות זכייתן בעיזבון המנוחה מסירה כל ספק, אשר אינו נותר ממילא, באשר לידיעתן אודות זכויות המנוחה (מה גם שזכויות אלו נותרות בעינן מכוח הירושה ומכוח דיני הקניין).
87. טענת התובעים לפיה ידיעתן של האחיות אינה מקימה עליהן את החובה לחקור מה הרכוש של המנוחה דינה להידחות באחת, שכן לא נדרש מהאחיות לבצע חקר ובידוק מעמיק ומקיף של זכויות המנוחה וחלקן בעיזבונה. די היה בפנייה אחת ויחידה של התובעים לנתבע או אביו, עוד טרם חלפה תקופת ההתיישנות, על מנת לאשש את טענתם כי לא וויתרו על זכות התביעה. בנסיבות בהן האחיות ידעו על קיומה של החברה, הכירו בחלקיות זכייתן בעיזבון המנוחה ולמרות האמור לא פנו בבקשה לבירור אודות היקף העיזבון, אף לא במכתב אחד, הרי שיש בעובדות אלו לחזק את המסקנה המתבקשת שמחלו על זכותן לתבוע וכלל לא היה בכוונתן לעשות כן.
88. למותר לציין, אחד הטעמים המונחים ביסוד רעיון ההתיישנות נעוץ בכך ש **"כל השהיה, ארוכה מדי, בהגשת התביעה, יש בה ריח של מחילה וויתור. בזה, למשל, מנמק המשפט העברי את "ההתיישנות" של תביעת הכתובה על ידי האלמנה 'כל זמן שהיא בבית אביה' ובשל מחילה משוערת זו, היא אינה יכולה לגבות כתובתה מן היורשים אחרי עבור עשרים וחמש שנים"** (ראה דברי כב' השופט זילברג בע"א 158/54 דה בוטון ואח' נ' בנק המזרחי המאוחד בע"מ).
89. טעם נוסף להצדקת עקרון ההתיישנות הוא שקיים אינטרס ציבורי ש"זמנו של בית המשפט יוקדש לטיפול בבעיות ההווה וכי בתי המשפט לא יעסקו בעניינים שאבד עליהם הכלח" (ע"א

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

- 1 165/83 בוכריס נ' דיור לעולה בע"מ ואח'. ועניין לנו , בנסיבות המפורטות, בעניין שאבד עליו
- 2 הכלכל ואין עוד להידרש לו.
- 3 90. כידוע, הלכת השיתוף בנכסים הלכה והתרחבה בפסיקה מתוך רצון לאפשר לבן הזוג לתבוע
- 4 את ששלו, הגם אם זכויותיו אלו אינן רשומות "על הנייר". ואולם, לא ניתן לייחס לשתיקתו
- 5 של בן זוג או יורש "אי ידיעה" כאשר ההסבר המניח את הדעת הוא שבן הזוג או היורש וויתר
- 6 ומחל על זכותו לדרוש חלקו מכוח חזקת השיתוף.
- 7 91. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הרלוונטיים ונדרשתי לטענות הצדדים בכתב ובע"פ וכן
- 8 לעדויות שהובאו בפניי, הרי שמצאתי לקבוע כי המנוחה ויורשותיה ידעו אודות החברה ומניית
- 9 המנוחה שנים רבות, טרם הוגשה התביעה. לא זו בלבד, מצאתי כי למרות ידיעתן והאפשרות
- 10 שהייתה מונחת בפניהן להגיש תביעתן, עוד טרם חלפה תקופת ההתיישנות וכבר בחיי בעלה
- 11 המנוחה של אחותן, בחרו הן שלא לעשות כן, מתוך ידיעה וקבלה מוחלטת של חלקה של
- 12 המנוחה בחברה וחלקן של היורשות בעיזבון אחותן.
- 13 **הפרת חובה חקוקה**
- 14 92. טענת התובעים בעניין הפרת חובה חקוקה, לכאורה, מצדם של הנתבע ואביו המנוח, באשר
- 15 העדר הגשת דו"חות שנתיים בזמן לרשם החברות/לידי היורשים, לא כינסו אספות ולא
- 16 שלחו להם זימונים כנדרש, במסגרת תביעה זו- דינה להידחות ואין בכך כדי לקבוע מסמרות
- 17 בכל סעד המבוקש מכוח דיני חברות.
- 18 93. זכויות יורשי המנוחה בחברה, מן הבחינה הקניינית/רכושית, ידועות ומוכרות ואף הנתבע
- 19 אינו מתכחש להן. לפיכך- בירורן של טענות בדבר התנהלות המנוח ו/או בנו באופן לא תקין
- 20 בחברה, לכאורה, במסגרת הפרת חובת בעלי מניות וניהול דיווחים וחשבוניות של החברה,
- 21 חלוקת דיבידנד וכן הלאה, דינן להתברר במסגרת **תביעה נפרדת ובערכאה המוסמכת**, ולא
- 22 במסגרת תביעה זו לחזקת שיתוף בין בני זוג שהלכו מן העולם.
- 23 94. באשר לטענה כי לא ידעו על זכויות אלו- בכל הכבוד הראוי, דין טענה זו להידחות. דבר מות
- 24 הדודה המנוחה לא היה 'סוד' כמו גם צו הירושה שניתן בעניינה. עם צו ירושה זה יכלו מי
- 25 מיורשיה לתור אחר זכויותיהם הקנייניות באופן של 'שקידה סבירה' (היורשים ידעו על
- 26 קיומה של החברה/העסק, ולא היה זה משהו מפתיע שהיה מקום לחקור ולבדוק בנדון, מה
- 27 גם שהוכח כי אמם של ה"ה ליבון ידעה גם ידעה על זכויותיה הקנייניות בחברה). משלא עשו
- 28 כן ובחרו, בחלוף שנים ארוכות (18 שנים), לתבוע זכות לשיתוף בחברה מכוח חזקת
- 29 השיתוף- ולא מכוח בעלותם היחסית מכוח הירושה, שאינה במחלוקת- הרי שבחרו בעילה
- 30 שהתיישנה ואין לה עוד תוחלת.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 44674-03-17 ל. ואח' נ' מ. (המנוח) ואח'

תיק חיצוני:

סוף דבר

95. סבורני כי טוב לתביעה זו שלא היתה באה לעולם כלל ועיקר, שכן זכויותיהם של יורשי המנוחה מבחינה קניינית רשומים בחברה ולא בטלו מן העולם. אלו נותרו על כנם. אולם- הדרך הארוכה אותה ביקשו היורשים לעבור, בהגשת תביעתם כנגד עיזבון בעלה המנוח של דודתם המנוחה, בחלוף שנים כל כך ארוכות (18 שנים ממותה, או 8 שנים ממות הדוד, או 28 שנים ממועד רישומה של המנוחה כבעלת מניה אחת בחברה) מכוח חזקת השיתוף- אינה אפשרית מן הבחינה המשפטית בשל התיישנות מובהקת, ובשל העובדה הפשוטה – שמחלה המנוחה על זכות זו עוד בחייה ובחיי בעלה .

96. לפיכך- מצאתי לקבל בקשת המבקש ולדחות את התביעה על הסף מחמת התיישנות.

97. נוכח דחיית התביעה, יישאו התובעים, ביחד ולחוד, בהוצאות הנתבע בסך 10,000 ₪ אשר ישולמו בתוך 30 יום ממועד מתן פסק הדין.

98. המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.

99. פסק הדין ניתן לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.

ניתן היום, ט' כסלו תשע"ט, 17 נובמבר 2018, בהעדר הצדדים.

מירב אליהו, שופטת